

Ulrike Anna Bleier

ſko uprostřed

Z němčiny přeložila Marie Voslářová

V dubnu dostávám pozvánku na networkingové setkání českých a německých spisovatelek a spisovatelů do Sulzbachu-Rosenbergu, a vlastně moc nevím, co takové networkingové setkání znamená a co by se tam mělo dělat. Okamžitě ale potvrdím účast, protože mám radost, jednak z možnosti znovu se vydat do Literárního archivu, jednak z toho, že budu poslouchat ve velkých dávkách češtinu. A opravdu, jakmile se na setkání setkáme, je to zase jako vždycky, když slyším tenhle jazyk, z něhož rozumím jen útržkům, ale aspoň těm: zase si vybavím, jaké bylo učit se mluvit a jak se z jazyka stával hlas.

Setkání trvá dva a půl dne, a celou tu dobu chci okamžitě vyrazit do Prahy a do Brna a do Olomouce a do Jeseníků, kde bydlí Markéta Pilátová a vlastní tam obrovskou zeleninovou zahradu, a hned za tou obrovskou zeleninovou zahradou roste na zelených loukách divoké kvítí. A za tím divokým kvítím vycházejí hory jako slunce. Tak si Hrubý Jeseník představuju. Ještě nikdy jsem tam nebyla. Před pár lety jsem byla nedaleko, u jednoho vodopádu, a poblíž toho vodopádu jsem procházela vesnicí, kde jako by se zastavil čas. Na plotech visely boty, ve kterých bujely rostliny. O pár let později jsem i v Německu uviděla zahradu, kde sloužily boty jako květináče, bylo to, jako by ty boty z Jeseníků šlapaly za mnou až do Německa.

Literární archiv Sulzbach-Rosenberg je takové skoro slavnostní místo literatury a vzpomínání a zároveň místo, před jehož dveřmi se chystá *Straßenfest*, pouliční slavnost. Když dorazíme, právě se staví stánky. Při večerní procházce se dozvídám, že v Sulzbachu-Rosenbergu byla vynalezena dnešní podoba ostrého S, tedy ſ v písmu BookAntiqua, a sice v tiskárně Johanna Esaiase von Seidela. ſ je takový queer hybrid S a Z, jakási superpozice, ani buď-anebo, ani jak-tak.

Sedíme na lavičích za domem a zesíťování jsme, zdá se mi, hned. Hovorem se vinou témata hybridity jako stavu, míst někde na pomezí, existence mezi dvěma místy, mezi dvěma jazyky, a jak se z jednoho do jiného místa, z jednoho do jiného jazyka překládá. Jak je při překládání člověk na dvou místech zároveň. Překladatelky Lenka Hošová a Julia Miesenböck představují stěžejní body hovorů, šeptají a posedávají hned tady, hned tam, tančící těla jazyků, která mezi námi tkají síť, křehkou i pevnou zároveň. Mluvíme o svých textech; na čem pracujeme, co zrovna bylo dokončeno a co nikdy dokončeno nebude. U Markuse Ostermaira se místa ztrácejí a zbývá otázka, jaký je to pocit, ztratit místo, pro bezdomovce například, anebo pro sedláka, který přijde o svůj statek. V krátkých povídkách Dory Kaprálové se proměňují stavy těla, prolínají a rozostřují se hranice, třeba člověka a krávy, a samozřejmě i takováto bytost může být místem. Jonáš Zbořil ve svých básních zkoumá, co utváří člověka kromě jeho emocí, a já si jeho poetiku představuju jako oběžnou dráhu okolo omezených emocionálních těl, která do nich stále znovu šňouchá a uvádí je do nových souvislostí. Sophia Klink píše v meziprostoru mezi biologií a literaturou, o bytostech, které jsou přítomné, a přitom neviditelné, například o plících nebo houbách, a o tom, co s nimi máme

společného. Možná mezi námi a nimi vůbec žádné hranice nejsou, jak se domnívá Donna Haraway, která ohlašuje věk chthulucénu – věk, kdy už se člověk nestaví do středu, nýbrž vnímá sám sebe v symbióze se svým životním prostředím.

V hraniční oblasti se pohybují i protagonisté románu *Senzibil* Markéty Pilátové (vyšel i německy), kteří disponují parapsychologickými schopnostmi a pracují pro ústav zkoumající paranormální jevy – a ten skutečně existoval! A také Jan Štifter, žijící v Horní Plané jako jeho jmenovec Adalbert Stifter před dvěma sty lety, píše o minulosti, pomíjivé jako sníh, který sbírá jeden z jeho protagonistů, a o tom, jak je možné, že nás tohle pomíjivo tolik ovlivňuje.

Sotva networkingové setkání začalo, už zase končí. Čas, místa, rozhovory a jazyky se slily dohromady. Byl to networking? Nebo už počátek chthulucénu? Po dvou a půl dnech zase vyrážíme do bezmístí, ne však stejní, jací jsme přijeli. *Straßenfest* může začít, s škem uprostřed.